

NADNIEMEŃSKI KURIER POLSKI

Orzeszkowej 13 tel. 166
Redakcja otwarta od 12-11-5-6
Administracja - 10-114-6
Prenumerata miesięcznie zł. 4.
z odnośnikiem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

№ 304 Rok II.
GRODNO
czwartek 5 listopada 1925 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz mm za tekstem Drobni-
szym wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz.
Miesięcznie p/g umowy. Dla ogłoszeń układ stronicowy 8-10
szpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy ogłoszona w na-
główku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia
bez uprzedniego zawiadomienia.

P **A** **L** **A** **C** **E**
ulica Pocztowa № 4

BESTJA RAJSKIEJ WYSPY

Dramat sensacyjno-egzotyczny
William Desmond i Helena Chodwich

W rolach
głównych

ODEZWA

Akademikom przez
tydzień—Ojczyźnie na
wieki!

Obywatele!

W dniu 4-go listopada rozpoczęło się doroczne święto młodzieży Akademickiej—IV tydzień Akademikal. Termin obchodu tego święta, które jest świętem wesela, humoru, i radości — jest całą naszą Rzeczpospolitą — jak długa i szeroka. W najdalszych i najzapadlejszych nawet ośrodkach głuchej prowincji — hasło pomocy akademikowi — w którym Polska widzi pioniera swej przyszłej potęgi — rozbrzmiewa donośnie i czyni za sobą wiedzie.

Wszyscy wiemy, że „takie zawsze Rzeczpospolite będą — jakie ich młodzieży obowiadanie”. Pomóżmy wysiłkiem twórczym młodzieży naszej, która nieraz głodno i chłodno — pracuje nad przyszłością swoją — nad przyszłością Polski.

„Tydzień Akademika” — jest tym okresem, który daje sposobność społeczeństwu żywo zająć się sprawami młodzieży akademickiej, informować się o wszystkich przejawach jej życia, życia bujnego, życia pełnego pracy i wysiłków.

„Tydzień Akademika” — to okres ścisłego nawiązania kontaktu między Polską obecną a Polską przyszłością.

Młodzież akademicka w tym „Tygodniu” — wyjdzie do Was — nie z kwestą, z bronią, karotą — a pozwał Was pragnie i zapalić do swych liczących, świetnie zorganizowanych imprez, z których największą jest „II ga Wielka Ogólnokrajowa Loteria Akademicka”.

Popierajcie — Akademika, popierajcie jego „Tydzień” — z tym gorącym apelem zwraca się Rada Naczelna do spraw pomocy młodzieży akademickiej i Komitety Wojewódzkie „Tygodnia” do całego naszego społeczeństwa — pewne że zew ich żywy a serdeczny odźwięk znajdzie

w całym kraju.

„Będą budowali Polskę — zbudujemy imi domy!”

Rada Naczelna Pomocy
Młodzieży Akademickiej
Komitety „Tygodnia”

Obecna polityka

Czytając pisma prasy oodziennej, o przebiegu uchwał ustawodawczych w Sejmie, dowiadujemy się, że Sejm jest w obecnej chwili widownią karczemnych awantur.

Stronnictwa w Sejmie rozbite na partje i partyjki, zamiast jednocy, rozbijają się coraz więcej, dając posłuch wszelkiemu warcholstwu i niekulturalności.

Oczywiście, jeżeli tak się dzieje w Świątyni prawodawstwa, to oć dzieć się musi poza jej murami. I zapytać się nam z rumieńcem wstydu należy, dokąd to wszystko prowadzi, oraz jaki i czyj jest w tem interes, aby polityczne życie nasze było tak plugawione. Można przecież mieć różne przekonania politycznie, jednak żyć ze sobą powinno się w zgodzie. Każdy rozumie, że różni są ludzie, pod względem majątku, pracy czy wykształcenia, tak też różne muszą być stronnictwa.

Stronnictwa zawsze były, są i będą, chodzi jedynie o to, aby nie było ich zbyt dużo.

Leaderzy stronnictw, powinni tak w Sejmie, jak i poza nim, pomimo różnic poglądów na tę lub ową sprawę, gdy chodzi o dobro państwa, wspólnie się zgadzać i wzajemnie szanować. Polityka bowiem nie jest lalczką, lecz konsekwentną pracą, idącą w obrany kierunek bez względu na przeszkody. Politycy nasi jednak czynią z polityki psotę, lub idiotyczne kawały, osem przekreślają siebie. Polityka powinna być sztuką prowadzenia społeczeństwa do szczęścia, dobrobytu i doskonałości. Politykiem nie może być laik domorosły, lecz ten, kto umiejętnie rozwiązuje ogólne

zagadnienia, które wysuwają życie oodzienne państwa.

Celem polityki nie powinno być warcholstwo, lecz pomyślność i udoskonalenie, zarówno całego społeczeństwa, jak i składających go jednostek. To zaś, co prowadzi do oglupiania, do zubożenia, do zdziwienia i cierpienia, nie jest polityką, ale chorobą, a o politycy, którzy zamiset pracować nad leczeniem niedoli społecznej i gospodarczej, sięją ferment i niezadowolenie, nie są politykami, lecz grabarzami polityki. Polityk mądry, zrównoważony, oddany wyborcom, jest chlubą i istotą szacunku, fałszywy zaś demagog i łamiący program, karjerowicz, jest zakałą życia politycznego i największym szkodnikiem ludu.

Hummer Jan.

Wielki proces policyjny w Wilnie.

Słowo Wileńskie donosi:

„Dzisiaj rozpoczęła się w Sądzie Okręgowym, głośna sprawa nadużycie w policji wileńskiej.

Na ławie oskarżonych zasiadają b. komendant policji m. Wilna podinspektor Zygmunt Tołpyho, naczelnik ekspozytury śledczej nadkomisarz Anatol Pawłowicz, kierownik I-go komisariatu komisarz Jan Szolca, przodownicy Józef Rymkiewicz, Aleksander Kułakowski i Franciszek Tomkowił oraz pośrednik w nadużyciach piekarz Izaak Sznajder. Jak nam skądinąd wiadomo, podinsp. Tołpyże zarzucane jest świadome tolerowanie nadużycie swych podkomendnych w celu osobistego zysku. Komendant Tołpyho — jak głosi fama — darzył specjalnym zaufaniem komisarza Szolca, który już bezpośrednio miał wpływ na nadużycia podległych mu funkcjonariuszy policji.

Ciekawą w swoim rodzaju rolę w

tej skandalicznej zbiorowej aferze — jak wykazało śledztwo — odegrał oskarżony Izaak Sznajder, który krótko mówiąc był inicjatorem całego szeregu przestępstw komisarza Szolca — i odbierał osobiście pod osłoną „opatrzonych na ofiary” łapówki.

Odosobnioną poniekąd w tym procesie jest sprawa b. nadkomisarza Pawłowicza, który rzekomo działał przedewszystkiem na własną rękę. Głównym zarzutem przeciwko niemu ma być fakt świadomego ukrycia afery zmarłego w więzieniu podkomisarza Zaborowskiego i sądownego już w drugiej instancji sądowej na karę 3 lat i 6 miesięcy więzienia asp. Bogusława Kiedrzyńskiego.

Do sprawy tej powołano przeszło 170 świadków — wśród których figurują nazwiska wysoko postawionych osób z pośród urzędników państwowych.

Procesem tym zainteresowała się specjalnie Główna Komenda Policji Państwowej w Warszawie, delegując do Wilna na czas rozpraw inspektora Krzymuskiego.

Przebieg rozpraw — zapowiada szereg sensacyjnych momentów.

Skład Sądu stawowic będą wiceprezes p. Owsiako (przewodniczący) oraz sędziowie pp. Jodziejewicz i Kontowtt. Oskarżać będzie podprokurator Sakowicz.

Bronić oskarżonych będą — komis. Szolca meo. Szyszkowski; przod. Rymkiewicz i nadkomisarza Pawłowicza meo. Grądzki; przod. Kułakowskiego meo. Neuman; przod. Tomkowił a pl. adw. Rubinow, „pośrednika” Sznajdra meo. Czerniłow i podinsp. Tołpyhę niedawno przybyły z Piotrkowa do Wilna meo. Chądzyński.

Sprawa przypuszczalnie przeciągnie się do niedzieli. Wejście na salę jest bardzo ograniczone i tylko za biletami”.

Ogłaszajcie się w „Kurjerze Nadniemeńsk.

Kronika

Teatr Miejski

Dzisiaj premiera świetnej farsy Hennequina i Vovera p. t. „Chrześcijańscy Wojownicy” granej z obrazy po wodzeniu na wszystkich scenach europejskich. Obsadę tworzą: pp. Orlikówna, Frenklówna, Balcewona, Wyrwicz-Wichrowski, Purzycki, Detkowski, Hajduga, Piwiński. W próbach tragedja Karola Gutzkowsa p. t. „Urjel Akosta”. Reżyserje prowadzi Wojciech Dąbrowski.

Fanty

W dniu wczorajszym nadszedł transport biletów loteryjnych na „Tydzień Akademika”.

Bilety częściowo zostały rozdzielone pomiędzy uproszone panie, które w dniu dzisiejszym rozpoczęły już sprzedaż ich na mieście.

Po za lotną sprzedaż biletów są trzy stałe punkty, gdzie takowe nabyć można a mianowicie: w sklepach p. t. „Ostoja” na Poostowej i Placówki na Dominikańskiej oraz w naszej redakcji w godzinach od 10—1 i od 5—7, gdzie znajduje się spis wygranych fantów i gdzie odbierać można nadesłane w dniu dzisiejszym fanty w ilości 3000 wśród których znajdują się b. cenne: Loteryjna zapewnione powodzenie ze względu na cel, taniość biletów (50 gr.) oraz duże szanse wygranej, gdyż wygrywa co 5-y.

Zabójstwo dziecka

Sadownicza Julia i Bajryn Piotr zam. w majątku Eysmonty-Wielkie, tut. powiatu, dokonali zabójstwa nowonarodzonego dziecka.

Przywłaszczenie

Weronika Mrozowska, zam. w Grodnie, dokonała przywłaszczenie 2-oh słoików konfitur na sumę 15 zł., należących do Rusakowej Marji zam. w Grodnie.

Kradzieże

Nieznany sprawca, za pomocą wyjęcia szyby w oknie, przedostał się do mieszkania Blenders Dory przy ul. Dzielnej № 4 i dokonał kradzieży 2-oh palt, 5-ciu sukien oraz walizki ręcznej z damską bielizną. Ogólna wartość skradzionych rzeczy wynosi 650 dolarów.

Daczowska Janina dokonała kradzieży złotego pierścionka z brylantem, wartości 100 zł., na szkodę Kuroczyckiego Edwarda, zam. przy ul. Orzeszkowej № 8.

Nieznani sprawcy dokonali kradzieży wazy, pluga i brony należących do mieszk. wsi Skroblaki, gm. Hołyńskiej, Stefana i Aksentego Lisów.

Ogólna wartość skradzionych rzeczy 162 zł.

Skradziono bieliznę, wartości 60 zł., należącą do Szarejko Ewy, zam. przy ul. Puszkiewskiej.

List do Redakcji

Niniejszem, Zarząd Koła Akademików Polaków Grodnian U. S. B. w Wilnie, uprzejmie prosi Pana Redaktora o umieszczenie w swym poczytnym piśmie następującego wyświetlenia w związku z odpowiedzią instruktora P. M. S. p. Klimaszewskiego p. t. Wyjaśnienie.

Dnia 29. VII. b. r. Zarząd Koła Akademików Polaków Grodnian U. S. B. w Wilnie w związku z ogłoszeniem P. M. S. o zgłaszaniu się prelegentów, wystosował pismo do wspomnianej instytucji.

W piśmie swym Zarząd zaznaczył, że może przygotować prelegentów na ferie letnie (Akademicy bowiem poza feriami letnimi oraz w świątecznymi w Grodnie nie przebywają). Na wspomniane pismo odpowiedział listownie p. Klimaszewski instruktor P. M. S.

Obok szumnego podziękowania znalazło się w odpowiedzi owęj hasło „popularyzowania wiedzy wśród najszerszych mas ludowych wsi i miasteczek”.

Gdy poza tem szumnym hasłem nie nie działo, p. instruktor P. M. S. jak widać z zamieszczonej przez niego notatki, stara się winę zwałić na Koło Akademików. Jako zasadniczą broń wybrał pan instruktor nieprzysłanie „drugiego obiecanego pisma”.

W związku z tem należy zaznaczyć, że zamiast przybycia tego „drugiego obiecanego pisma”, przybył do Polskiej Macierzy Szkolnej przedstawiciel Koła Akademików z Wilna. Pan instruktor P. M. S. stara się jednak to przybycie przedstawiciela Koła Akademików tłumaczyć jako rozmowę z jednym z kolegów wileńskich — a więc prywatną. Należy również zaznaczyć, że ów „kolega wileński” z ramienia Koła Akademików Grodnian 3 razy był w gmachu Inspektoratu Szkolnego (gdzie miał rzekomo p. instruktor urzędować), aż wreszcie zetknął się z p. instruktorem w lokalu P. M. S.

Starając się wykorzystać tę szczególną okoliczność, przedstawiciel Koła Akademików Grodnian przejrzał dokładnie wszystkie przezrocza oraz latarnie (nowe i podobno jeszcze nieużywane). W kilka dni później, Zarząd Koła polecił trzem swym członkom zgłosić się z przygotowanymi odczytami do p. instruktora. Dalszych prelegentów Zarząd Akad.

Obwieszczenie

Powiatowa Komenda Uzupełnień w Grodnie przyjmować będzie od chwili ogłoszenia niniejszego do dnia 1 lutego 1926 r. podania ochotników, narodowości polskiej, ur. w latach 1906 do 1908. Uznani za zdolnych do służb w wojsku stałem zostaną wcieleni z dniem 15 marca 1926 r. wyłącznie do formacji piechoty.

Podania ochotników, zgłaszających się do innych rodzajów (bron), nie będą uwzględniane.

W myśl § 393 rozporządzenia wykonawczego do ustawy poborowej, podania petentów winne być własnoręcznie napisane, z dołączeniem życiorysu petenta, oraz następujących dokumentów: a) Poświadczenie obywatelstwa polskiego. b) Metryka urodzenia. c) Świadcstwo moralności, zalegalizowane przez władzę administracyjną. d) Zezwolenie ojea, względnie prawnego opiekuna na wstąpienie do wojska, o ile zgłaszający się jest niepełnoletni, spisane protokularnie we właściwym urzędzie gminnym, (Magistracie), e) P. semne zobowiązanie do służby w wojsku stałem przez czas określony ustawą.

Podania, oraz załączniki nie podlegają opłacie stampelowej.

Podstawa: Rozk. M.S. Wojsk. Dep. I. Piech. L. dz. 26581 (Pob. Og. Org. z dnia 8. X. 1925 r.

miął dostarczać w miarę zapotrzebowania. Zapotrzebowanie nie nadchodziło — a nawet i pierwsi trzej prelegenci okazali się zbytecznymi. Tyle, co do wyjaśnienia w sprawie notatki p. t. „Wyjaśnienie”.

Ze swej strony Zarząd Akad. dodaje, że akcję odczytową miał prowadzić na własną rękę. W związku jednak z apelem P. M. S. nie chciał wprowadzać rozwojenia w kierownictwie wspomnianej pracy. Wyłączone przez p. Instruktora przykłady w postaci miasta Skidla; listu do Pani Bławdziewiczowej; oraz konferencji z Księżną Sapiżyną Zarząd uważa za niewystarczające, gdyż hasło „popularyzowania wiedzy wśród najszerszych mas ludności wsi i miasteczek” (przytoczone przez p. Instruktora) sięga daleko dalej. Jest bowiem cały szereg zakątków nie tak odległych od Grodna, gdzie pracę odczytową dało by się pomyślnie przeprowadzić. Odpisując na notatkę p. t. „Wyjaśnienie” Zarząd Akad. zaznacza, że na apel P. M. S. w każdej chwili w miarę możności postara się wysłać swych prelegentów (po pokryciu przez P. M. S. odpowiednich kosztów przejazdu).

Koło Akademików Polaków w Grodnie U. S. B. w Wilnie.

Prezes (—)

Za sekretarza (—)

podpisy nieczytelne

Nowe książki

Nakładem księgarni Gebethner i Wolfa wyszły następujące dzieła:

„Ukazali się dźwięki” tom utworów Zygmunta Bortkiewicza p. t. „Polityka w lesie” zawierająca wybór nowel tego wysoce utalentowanego i oryginalnego autora.

„Flirt z Melpomeną—Wieczór piąty” Boy Zelańskiego, wydany niedawno przez Gebethner i Wolfa, zawiera siedemdziesiąt kilka feljetonów i artykułów, poświęconych teatrowi naszemu w sezonie 1924-25. Każdy z nich poza głębokiem i oryginalnym ujęciem, skrzy się dowcipem prawdziwie Boyowskim.

Korepetycji języków

francuskiego i niemieckiego w zakresie wszystkich klas gimnazjalnych u Adama Krackiewicz Puszkiewska 28

Francuskiego języka

udziela wykwalfikowana nauczycielka, która studiowała język francuski w Paryżu Wiadomość ul. Poostowa 1 Szuszan 40

Czytajcie „Nadnemeński Kurjer Polski”

Na wystawie drobiu

W lokalu Letniej Muzy w dniach od 5 do 8 b. m. odbędą się pokazy i sprzedaż kóder wełnianych sukna burkowego paltowego i inn. z przedzalni wełny i wytwórni sukna w Łosośnie Nadnemeńskiej.

Wyciąg

ze spostrzeżeń wojsk. stacyj meteorogicznych O. K. III.

		Ciśnienie powietrza	Prędkość wiatru w m/s.	T.° najwyż. za dobę ubiegłą	T.° najniż. za dobę ubiegłą	Stan pogody za dobę ubiegłą
Grodno	g. 13	740,3	8	—	—	deszcz z przerwami
	g. 21	736,0	14	—	—	
	g. 7. dn. 5. XI.	741,7	9	+10,8	-18	
Wilno	g. 13	742,0	8	—	—	Deszcz drobny w nocy
	g. 21	736,0	4	—	—	
	g. 7 dn 5. XI.	739,4	10	-8,0	-4,0	
Białystok	g. 13	737,8	6	—	—	deszcz z przerwami
	g. 21	734,4	7	—	—	
	g. 7 dn. 5. XI.	739,6	5	+11,0	-5,0	

Ciśnienie podane jest rzeczywiste—bez redukcji stanu barometru do poziomu morza.

Składajcie ofiary na **KUCHNIĘ DOBROCZYNNOSCI**